

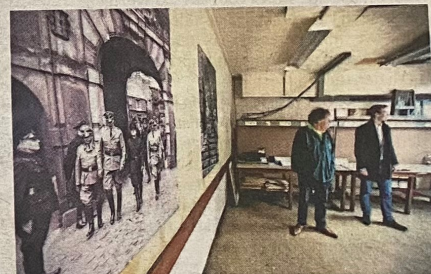
AD Den Haag

▲ De bunker van Seyss-Inquart op landgoed Clingendael wacht op een nieuwe bestemming. FOTO BAS KUIJZERS

▲ Van buiten een sfeervolle boerderij, van binnen een betonnen hol. FOTO FRANK JANSEN

▲ De foto aan de wand van de bunker geeft een inkijkje in het verleden. FOTO FRANK JANSEN

Historici vrezen voor bioscoop, casino of hotel in nazi-woning Seyss-Inquart

‘Koper kan los met bunker’

Een Escape Room Anne Frank, zoals in Valkenswaard, zal het niet worden. Toch zijn ze in Wassenaar allesbehalve gerust over de bestemming van de voormalige bunker van Seyss-Inquart. Een bioscoop, casino of evenementenhal zijn nog altijd mogelijk.

Nico Heemelaar
Wassenaar

„We moeten nu al in actie komen voordat het straks te laat is”, waarschuwt raadslid Ben Paulides van Democratische Liberalen Wassenaar. Hij deelt de zorgen die historische en maatschappelijke organisaties hebben bij de voorgenomen verkoop van de bunker door het Rijksvastgoedbedrijf.

„Een bed & breakfast, daar moet je toch niet aan denken op een plek met zo'n belangrijke historische betekenis”, zegt voorzitter Ronald Klomp van WO2 Sporen, het centrum voor informatie, educatie en documentatie over oorlogsslach-

offers uit Nederland. „Liever zien we dat het Rijksvastgoedbedrijf dit monument overdraagt aan de Nationale Monumentenorganisatie. De commandopost zou dan dienst kunnen doen als herinneringscentrum over de rol van het complex in de Tweede Wereldoorlog en tijdens de Koude Oorlog.”

Boerderij

Nazi-leider Arthur Seyss-Inquart was tijdens de Tweede Wereldoorlog aangesteld als Rijkscommissaris in het door de Duitsers bezette Nederland. Hij woonde op landgoed Clingendael. In 1942 liet hij op de rand van Wassenaar een bunker bouwen die hem moest beschermen tegen een eventuele aanval van de geallieerden. De bunker met zijn enorme dak heeft de vorm van een boerderij, bedoeld om luchttroepen destijds op het verkeerde been te zetten.

Van 1948 tot 2013 gebruikte Defensie het gebouw als commandocentrum tijdens de Koude Oorlog.

Ook vonden er geregeld (NAVO) oefeningen plaats. Na vertrek van Defensie kwam de bunker in de vastgoedportefeuille van het Rijksvastgoedbedrijf. In 2015 kreeg het de status als rijksmonument. Toen in 2019 de eerste geluiden naar buiten sijpelden over een mogelijke nieuwe toekomst, trokken diverse cultuurhistorische organisaties waaronder WO2 Sporen al aan de bel.

Inmiddels is op de website en het kantoor van de gemeente Wassenaar het 58 pagina's tellend document te vinden dat richting moet geven aan de herontwikkeling van de Commandopost Clingendael.

We moeten nu al in actie komen voordat het straks te laat is

– Raadslid Ben Paulides

Daarin staan mooie woorden over de cultuurhistorische waarde van de bunker en de plek in het landschap. Bestemmingen als een bierhuis, grillhouse of post- en koeriersdienst worden 'in beginsel uitgesloten', maar bij kleinschalige initiatieven bestaat de mogelijkheid van de regels af te wijken.

Hoewel er nog een lange weg is te gaan neemt het Rijksvastgoedbedrijf uiteindelijk de beslissing het gebouw te gunnen aan de koper met 'de meest aanvaardbare aanbieding'.

Ben Paulides: „Daar hebben we als gemeente geen zeggenschap over, maar wij gaan wel over een eventuele wijziging van het bestemmingsplan. Als zich een koper meldt die daar een hotel van wil ma-

ken, zullen we daar als raad niet in meegaan.”

Tot en met 1 mei bestaat bij de gemeente Wassenaar de mogelijkheid met een zienswijze te komen op de gepresenteerde plannen. Ook gaat Wassenaar in april 'inloopsessies' houden voor omwonenden en andere geïnteresseerden.

„Het Rijksvastgoedbedrijf gaat verkopen met voorselectie”, zegt Ronald Klomp van WO2 Sporen. „Dat klinkt mooi, maar wat gebeurt er uiteindelijk met het pand als de nieuwe eigenaar na een aantal jaren failliet gaat?”

Behalve WO2 Sporen, waarschuwen ook onder meer de historische vereniging Oud Wassenaar en het Cuypers Genootschap gewaarschuwd voor de risico's van commerciële uitbating. „Er zou een landelijke lijst moeten komen van gebouwen die je als Rijk niet wilt verkopen vanwege de cultuurhistorische waarde”, zegt Klomp. „Daar hoort deze bunker beslist op te staan.”